

GROSS, Lidia Carmen , cercetător științific I

Institutul de Istorie "George Barițiu" din
Cluj-Napoca al Academiei Române

STUDII:

LICEALE:

Liceul "G. Coșbuc" și Liceul "Ady-Șincai" din Cluj Napoca (1976-1980)

UNIVERSITARE:

Facultatea de Istorie-Filosofie (secția istorie-filosofie) a Universității "Babeș-Bolyai" din Cluj-Napoca (1980-1984)

POSTUNIVERSITARE:

"Școala de înalte studii interdisciplinare filologie-istorie" (specializare istorie-filologie), organizată de Universitatea "Babeș-Bolyai" din Cluj-Napoca (1991-1992)

DOCTORALE:

Universitate "Babeș-Bolyai" din Cluj-Napoca (1996-2003) în domeniul istoriei medievale, teza cu titlul *Confreriile medievale în Transilvania (secolele XIV-XVI)*, susținută în anul 2003, titlul de doctor în istorie acordat în anul 2004

DOMENII DE CERCETARE ȘI PRINCIPALELE COMPETENȚE: editarea documentelor medievale privind istoria Transilvaniei (paleografie și diplomatică latină); istoria instituțiilor, a societății urbane și a vieții religioase din Transilvania medievală

EXPERIENȚĂ ȘTIINȚIFICĂ ȘI PROFESIONALĂ:

- 1992 – Institutul de Istorie "G. Barițiu", colectivul de istorie medievală (asistent-cercetare, cercetător, cercetător principal III, din anul 2005 cercetător științific II, iar din anul 2021, cercetător științific I)

-1988-1992, bibliotecar la Biblioteca Universitară "L. Blaga" din Cluj-Napoca (secția catalogare-clasificare și colecții speciale)

- Colaborator extern la grantul finalizat cu volumul *Lexikon zur deutschen Literatur des Mittelalters in Rumänien und Ungarn*. Hg. von Cora Dietl, Giessen, Berlin, Akademischer Verlag, 2014

-Membru (din octombrie 2015) în echipa de cercetare a proiectului CNCS PN-II-ID-PCE-2012-4-0579: *Între public și privat. Practici ale scrisului în Transilvania (sec. XIII-XVII)*, 2013-2016 (director de proiect dr. Susana Andea).

ACTIVITATE DIDACTICĂ:

- 1984-1988, profesor de istorie la "Școla generală nr. 6", Zalău, jud. Sălaj și Liceul "G. Barițiu", Cluj-Napoca

COMPETENȚE SPECIALE:

- cunoștințe de paleografie latină (medievală) și limba latină
- cunoștințe de diplomatică a documentelor latine (medievale)

LIMBI STRĂINE CUNOSCUTE:

franceză, germană, latină, bine
italiană, maghiară, satisfăcător

BURSE ȘI STAGII DE CERCETARE:

- Cursurile de vară organizate de către „Südosteuropa-Gesellschaft” la Tutzing-München (1993)
- Ungaria, Budapesta, Arhivele Naționale Maghiare

EVALUĂRI ȘI MENTORING:

- referent pentru *Anuarul Institutului de Istorie "G. Barițiu", Series Historica*
- membru în comisii de doctorat (susținere teză, la Universitatea "Babeș-Bolyai" și Școala doctorală din cadrul Institutului de Istorie "G. Barițiu" din Cluj-Napoca)
- membru în comisii de îndrumare și de susținere a referatelor (istorie medievală) din cadrul Școlii doctorale a Institutului de Istorie "G. Barițiu"

MEMBRU ÎN ASOCIAȚII ACADEMICE ȘI PROFESIONALE:

- Membru în *Arbeitskreis für siebenbürgische Landeskunde*, Sibiu

PREMII ȘI DISTINȚII:

- Premiul "George Barițiu" al Academiei Române pentru cartea *Confreriile medievale în Transilvania (secolele XIV-XVI)*, Cluj-Napoca, 2004, 332 p. acordat în anul 2006

LISTA LUCRĂRILOR ȘTIINȚIFICE

CĂRȚI, MONOGRAFII ȘI GLOSARE:

Bresle și confrerii sau despre pietatea urbană în Transilvania medievală (secolele XIV-XVI), Cluj-Napoca, 2014, Edit. Argonaut, 266 p.

Lexikon zur deutschen Literatur des Mittelalters in Rumänien und Ungarn, Hrsg. von Cora Dietl Giessen, Berlin, Akademischer Verlag, 2014 (colaborator).

Confreriile medievale în Transilvania (secolele XIV-XVI). Cluj-Napoca, Ed. Argonaut, 2009, 376 p. ISBN 978-973-109-171-6; ediția a II-a, revăzută și adăugită.

Glossarium mediae latinitatis actorum veterum Moldaviae, Transalpinæ et Transylvaniae historiam illustratum / Glosar de latină medievală a documentelor care ilustrează istoria vechii Moldove, a vechii Muntenii și a vechii Transilvanii, vol. I, lit. A-C, coordonatori Aurel Răduțiu și Vasile Rus, București, Editura Academiei Române, 2009, 710 p. (coautor).

Confreriile medievale în Transilvania (sec. XIV-XVI), Cluj-Napoca, Ed. Grinta și Presa Universitară Clujeană, 2004, 332 p.

Glossarium mediae latinitatis historiam Transylvaniae illustratiam, Vol. I, fasc.1 (A-B), Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2003, 283 p. (coautor).

EDIȚII CRITICE DE DOCUMENTE:

Documenta Romaniae Historica, Series C, Transilvania, vol. XVII (1386-1390), Editori: Susana Andea, Lidia Gross, Adinel Dincă, București, Edit. Academiei, 2020, LXXXIV+907 p.

Documenta Romaniae Historica, Series C, Transilvania, vol. XVI (1381-1385), Editori: Susana Andea, Lidia Gross, Adinel Dincă, București, Edit. Academiei Române, 2014, 832 p.

Documenta Romaniae Historica, Series C, Transilvania, vol. XV, (1376-1380), Editori: Susana Andea, Lidia Gross, Viorica Pervain, Adinel Dincă, București, Editura Academiei Române, 2006, LXXIV+929 p.

Documenta Romaniae Historica, Series C, Transilvania, vol. XIV (1371-1375), Editori: Aurel Răduțiu, Viorica Pervain, Susana Andea, Lidia Gross, București, Edit. Academiei, 2002, 815 p..

STUDII ȘI ARTICOLE ÎN REVISTE DE SPECIALITATE:

Lidia Gross, Die Kaufleute und die Entstehung der Stadtgemeinde Bistritz (14. Jahrhundert), în "Zeitschrift für Siebenbürgische Landeskunde" , 45 (2022), Böhlau Verlag, Köln, Weimar, Wien, p. 38-58 (ISSN- 0344-3418).

Testamentul doamnei Agnes, văduva lui Petrus Moldner din Bistrița (1531), în "Anuarul Institutului de Istorie George Barițiu", series Historica, LXII, 2023, p. 67-86.

Negustorii și geneza comunității urbane în Bistrița (secolul al XIV-lea), în "Anuarul Institutului de Istorie George Barițiu", series Historica, LXI, 2022, p. 341-364

Jus patronatus între regalitate și comunitatea urbană: exemplul Bistriței (sec. XV-XVI), în "Anuarul Institutului de Istorie "George Barițiu", Series Historica, LX, 2021, p. 29-45.

Patronaj și pietate în Bistrița medievală (secolele XV-XVI), în "Anuarul Institutului de Istorie "George Barițiu", Series Historica, LIX, 2020, p. 15-38.

Transfer de proprietate și autentificare: moșia Eriu-Sâncrai și conventul din Dealul Orăzii în prima jumătate a secolului al XIV-lea, în Anuarul Institutului de Istorie "G. Barițiu", Series Historica, LVIII, 2019, p. 245-256.

Locurile de adevărire din spațiul transilvan (secolele XIII-XVI). Studiu de caz: conventul premonstratens din Dealul Orăzii, în: "Cultură scrisă și civilizație în Transilvania (sec. XIII-XIV)", coord. Susana Andea, Supliment al Anuarului Institutului de istorie "G. Barițiu", Series Historica, 2019, p. 107-147.

Povestea lui Cristoforus: un aurar brașovean de la începutul secolului al XVI-lea, în: "Cultură scrisă și civilizație în Transilvania (sec. XIII-XIV)", coord. Susana Andea, Supliment al Anuarului Institutului de Istorie "G. Barițiu", Series Historica, LVIII, 2019, p. 241-249.

Confreria Sfântului Ioan de la Sibiu, în "Studii de istorie", VI, ed. C-tin Bușe și Ionel Căndea, Brăila, Edit. Istros, 2016, p. 89-116.

Testamentul doamnei Ursula Meister Pauliu: reflecții pe marginea unui document de la începutul secolului al XVI-lea, în "Acta Musei Porolissensis", XXXVI, 2015, p. 11-34

Scripta mechanicorum: Craftsmen and writing praxis in medieval Transylvania (15th - 16th centuries) – preliminary considerations, "Anuarul Institutului de Istorie "G. Barițiu". Series Historica, Supplement 1, 2015, "Literacy Experiences concerning Medieval and Early Modern Transylvania", on line) = ISSN 2344 – 2093 (prin proiectul PN II-ID-PCE-2012-4-0579)

Eine abgesonderte Welt das Leprosorium von Bistritz im Jahre 1512, în "Zeitschrift für Siebenbürgische Landeskunde", Köln, Weimar, Wien, Böhlau Verlag, XXXV, 2012, nr. 1, p. 10-26.

Exercițiul carității în viața confrerilor medievale din Transilvania (sec. XIV-XVI), în "Historia Urbana", XVIII, 2010, p. 77-89. (ISSN 1221-6504)

Primele fraternități ale calfelor din Transilvania (1463-1484), în "Anuarul Institutului de Istorie "George Barițiu" din Cluj-Napoca", Series Historica, XLVIII, 2009, p. 47-56.

Din începuturile unei colecții: "Documente privind istoria României". Seria C. Transilvania, în "Anuarul Institutului de Istorie «George Barițiu» din Cluj-Napoca", Series Historica, XLVI, 2007, p. 33-40.

Confreria Rozarului din Bistrița, în: AMP, Zalău, XXVII, 2005, p.39-44.

Confreria capitolului din Sibiu, în: AIIC, XLII, 2003, p.161-170.

A "Szent-Lélek"-Rend ispotályai Erdélyben (13-16 század), în: "Turul", Budapesta, LXXV, 2003, nr. 1-2, p. 1-6.

Ordinul și confreria "Sfântului Spirit" în Transilvania, în: AIIC, XLI, 2002, p.9-24.

Completare la "Calendarul sărbătorilor catolice" ce apar în documentele medievale privitoare la Transilvania, în: AIIC, XLI, 2002, p.223-224.

Dicționarul istoric, reflexie a "rigorii și maturității unei istoriografii", în: AIIC, XL, 2001, p. 361-368. Repere privind istoria Bibliotecii Universitare clujene, în: "Biblioteca și cercetarea", Cluj-Napoca, XXII, 2000, p.10-21.

STUDII ȘI CAPITOLE ÎN VOLUME COLECTIVE:

Biografii intersectate: Ambrosius Sartor si Ambrosius Litteratus, doi patricieni din Clujul secolului al XV-lea, în vol. Orașul cu o mie de chipuri. Studiile Conferinței științifice internaționale "Cluj-Kolozsvar-Klausenburg-700. Kolozsvar 700 éve kiralyi varos" Cluj, 10-13 noiembrie 2016, coord. Ionuț Costea, Ovidiu Ghitta, Lupescu Makó Mária, Rusz-Fogarasi Enikő, Sipos Gábor, Cluj, Edit. Muzeului Ardelean, 2018, p. 337-344.

Places of Authentication in Transylvania from 13th to 16th Century Case Study: the Premonstratensian Convent of Dealul Orăzii, în vol. Susana Andea, Avram Andea, Adinel Dincă, Lidia Gross, Livia Magina, Between public and private. Writing praxis in Transylvania during the XIII-XVII Centuries, coord. Susana Andea, Cluj-Napoca-Gatineau, 2016, Editura Argonaut – Symphologic Publishing, 2016. ISBN 978-1-988192-15-4 și 978-973-109-693-3.

Meșteșug și pietate în Clujul medieval: confreria Tuturor Sfinților, în vol. Istoria ca datorie. Omagiu academicianului Ioan-Aurel Pop la împlinirea vârstei de 60 de ani, coord. Ioan Bolovan și Ovidiu Ghitta, Academia Română. Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2015, p. 545-552.

Literatura istorică maghiară inter- și postbelică în percepție instituționalizată clujeană (1921-1948), în vol. România comunistă. Istorie și istoriografie (analize istorice). Coordonator: Ovidiu Pecican. Cluj-Napoca, Ed. Limes, 2012, p. 11-18. (cu Stelian Mândruț)

Testamentul și funeraliile lui Thomas Jo, castelanul cetății Ieciu (1531), în vol. *Itinerarii istoriografice. Studii în onoarea istoricului Costin Feneșan*. Editori: Dumitru Țicu și Rudolf Gräf. Cluj-Napoca, Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, 2011, p. 207-211.

Reflectarea literaturii istorice maghiare în "Anuarul Institutului de Istorie din Cluj" (1921-2006), în vol. *Studii istorice privind relațiile româno-ungare*. Editor: Nicolae Edroiu. Cluj-Napoca, Ed. Mega, 2010, p. 301-317. (cu Stelian Mândruț)

O lume izolată: casa leproșilor de lângă Bistrița (1512), în vol. *Pe urmele trecutului. Profesorului Nicolae Edroiu la 70 de ani*. Coordonatori: Ioan Aurel Pop, Susana Andea. Cluj-Napoca, Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, 2009, p. 171-191;

Istoria germanilor din România oglindită în revista "Südostdeutsche Forschungen / Südostforschungen" de la München (1936-1945), în vol. *Sașii și concetățenii lor ardeleni. Die Sachsen und ihre Nachbarn in Siebenbürgen. Studia in honorem dr. Thomas Nögler*. Editori: Ioan Marian Țiplic, Konrad Gündisch. Alba Iulia, Ed. Altip, 2009, p. 431-443. (cu Stelian Mândruț)

Bresle și confrerii în Clujul medieval (sec. XIV-XVI), în: *Orașe și orașeni / Városok és városlakók*, Cluj-Napoca, Argonaut, 2006, p.394-403

Pro refrigerio anime sue. Donația făcută de Nicolae de Bethlen conventului dominican din Sighișoara, în: *Națiune și europenitate. Studii istorice. In honorem magistri Camili Mureșanu*, București, Edit. Acad. 2007, p.60-65.

Ordine religioase și confrerii în Transilvania medievală. Studiu de caz: Ordinul și confreria "Sfântului Spirit", în: *Transilvania (secolele XIII-XVII)*, p.187-219.

Nicolae Senior de Ocna Sibiului, vicevoievod al Transilvaniei (Aspecte genealogice), în: *Transilvania (secolele XIII-XVII)*, București, Edit. Academiei, 2005, p.126-138.

Așezămintele Ordinului "Sfântului Spirit" în Transilvania, în: *Societate și civilizație. Profesorului dr. Marcel Știrban la șapte decenii de viață*, Târgu-Mureș, 2002, p.59-66.

PARTICIPĂRI LA MANIFESTĂRI ȘTIINȚIFICE:

INTERNAȚIONALE:

Cluj-Napoca, Conferința "Centenar Institutul de Istorie "George Barițiu", 2-5 februarie 2020, la secțiunea "Scriere și istorie. Transilvania între voievodat și principat", comunicarea *Patronaj și pietate în Bistrița medievală: altarele familiei Kretschmer (secolul XV)*.

Zilele Academiei; Conferința internațională: Cultură scrisă și civilizație modernă în Transilvania (sec. XIII-XIX), 22-23 mai 2019, comunicarea: *Povestea lui Cristoforus: un aurar brașovean de la începutul secolului al XVI-lea*.

Cluj-Napoca, 10-13 noiembrie 2016, Universitatea Babeș-Bolyai, Universitatea "Sapientia", Conferința Internațională "Cluj-Kolozsvár-Klausenburg –

700". Comunicarea: *Biografii interesectate: Ambrosius Sartor și Ambrosius Litteratus, doi patricieni din Clujul secolului al XV-lea*.

Cluj-Napoca, 17-18 septembrie 2015, Universitatea "Babeș-Bolyai", Institutul de Istorie "G. Barițiu", Conferința Internațională "Writing and Society in Transylvania 13th-17th Centuries" (proiect susținut în cadrul CNCS-UEFISCDI, code PN II-ID-PCE-2012-4-0579 director proiect S. Andea). Comunicarea: *Scripta mechanicorum: Craftsmen and writing praxis in medieval Transylvania (15th -16th centuries) – preliminary considerations*

Cluj-Napoca, 7 decembrie 2012, Work-shop internațional "Probleme ale editării documentelor medievale și premoderne", Institutul de Istorie "George Barițiu", Academia Română, Cluj-Napoca, comunicarea *Autentic sau fals. Considerații pe margine a două documente din secolul al XIV-lea, provenite din colecția lui J. Kemny*

Sesiunea științifică internațională "Mathias Corvinus and his time", la Cluj-Napoca, 23-26 octombrie 2008, cu comunicarea *Les premières fraternités des compagnons en Transylvanie(1463-1484)*.

Szeged (Ungaria), 7 aprilie 2006, Univ. din Szeged, Sesiunea: Limbă, tradiție și societate. Percepții actuale ale identității, comunicarea: *Considerații privind scrisul istoric românesc din Ungaria "post" 1989* (în colaborare cu St. Mândruț)

Cluj-Napoca, 23-25 noiembrie 2005, Univ. "Babeș-Bolyai", Comisia de Istorie a orașelor Sibiu, Primăria mun. Cluj-Napoca. Sesiune științifică internațională "Privilegii și evoluție urbană. Clujul - oraș liber regal", comunicarea : *Bresle și confrerii în Clujul medieval*

Berlin, 1997, sesiunea "Zisterzienser Multimedia-Museen", comunicarea: *Zisterzienserforschung in Rumänien am Beispiel der Abtei von Kerz*

INTERNE:

Zilele Academice Clujene, 18-20 octombrie 2023, Zilele Academice Clujene – 2023, „Conferința Societățile și instituțiile lor. Aspecte metodologice și abordări istoriografice”. Organizatori: Institutul de Istorie, „George Barițiu”, Universitatea Babeș-Bolyai – Centrul de Studiere a Populației, Comunicarea: *Opt articole pentru liniștea și disciplinarea orașului Bistrița (1542)*.

Zilele Academice Clujene, 14 octombrie 2022, Conferința "Transilvania în dinamica Europei centrale și de Sud-Est (sec. XIV-XVII)". Comunicarea, *Începuturile comunității urbane din Bistrița (secolul al XIV)*

Zilele Academice Clujene, 24 mai 2019, Cluj-Napoca, Simpozion științific „Raporturile juridice civile. Repere actuale și retrospective istorice”. Comunicarea: *Principii și practici juridice reflectate în Statutul capitlului de Oradea (1374-1375)*

Cluj-Napoca, 8 decembrie 2017, Institutul de Istorie "G. Barițiu" Sectorul de Istorie medievală, Masa rotundă "Editarea documentelor medievale din colecția națională *Documenta Romaniae Historica*. Realizări și perspective"

Cluj-Napoca, 25-28 august 2016, Universitatea "Babeș-Bolyai", Congresul Național al Istoricilor Români, Masă rotundă "Editarea izvoarelor diplomatice medievale din România și provocările tehnologiei digitale", 26 august 2016. Comunicarea: *Locurile de adevăritare în ediții de documente*.

Cluj-Napoca, 18 mai 2016, Zilele Academice Clujene, Institutul de Istorie "G. Barițiu", simpozionul "Scriș și societate în Transilvania". Comunicarea: *Conventul premonstratens din Dealul Orășii ca loc de adevăritare*.

Cluj-Napoca, 6 iunie 2014, Filiala Academiei Române Cluj-Napoca, Institutul de Istorie "G. Barițiu", Zilele Academice Clujene, Masă rotundă "Centenar Ștefan Pascu. 1919-2014". Comunicarea: *Ștefan Pascu și colectivul de Istorie medievală*

Cluj-Napoca, 23 noiembrie 2011, Institutul de Istorie "George Barițiu" Cluj-Napoca, Simpozionul științific "Centenar Mihail P. Dan și Francisc Pall". Comunicarea *Francisc Pall, cercetător al istoriei universale*

Cluj-Napoca, 19-20 iunie 2009, Universitatea "Babeș-Bolyai", Comisia de Istoria Orașelor din România, Conferința "Orașul și asistența socială". Comunicarea *Exercițiul carității în viața confreriilor medievale din Transilvania(sec. XIV-XVI)*

Peste 80 de recenzii în reviste de specialitate

Membru în comisii de îndrumare și susținere a tezei de doctorat în cadrul școlii doctorale a Academiei Române - Institutul de Istorie "George Barițiu" și a Universității "Babeș-Bolyai" (Facultatea de Istorie-Filosofie).